

TADBIRLIGA TIRGAK BO'LIB...

Faqat odamning o'zida ishtiyoq, harakat va yangicha g'oya bo'lsa, shuning o'zi tadbirkorlik qilish uchun yetarli. Hukumatimiz bu kabi tashabbuskorlarni qo'llab, yurt koriga, jamiyat rivojiga yaraydigan inson bo'lsin, deya tadbirkorlikning etagidan tutishga shaylangan borki, qo'llayapti. Turli darajadagi rahbarlar ham bugun tadbirkorni jon qulog'i bilan tinglab, ko'makka shoshib turgan palla. Viloyatimiz hokimi ham har jihatdan bu borada ildam. Haftaning boshlanishidayoq, eng birinchisini tadbirkorning yuragiga qo'l solishdan boshlamoqda. Tadbirkorning muammosini eshitib, tegishlichcha yordam ko'satishga bel bog'laganida ham Jon bor. Chunki, hududni rivojlantirishda aynan ularning hissasi katta.

Viloyat hokimligida xususiy sektor vakillarini o'ylantirayotgan muammolarni hal qilish hamda yangi istiqbolli g'oya va takliflarini qo'llab-quvvatlash maqsadida navbatdagi "Tadbirkorlar qabuli" o'tkazildi. Qabulda viloyatimiz shahar va tumanlardan 31 nafar tadbirkor o'zini qiyayotgan masalalar bo'yicha viloyat hokimi To'ra Bobolovga murojaat qildi. Murojaatlarning asosiy qismi tijorat banklaridan kredit olish, qurilishga ruxsat berish va boshqa masalalar bilan bog'liq bo'ldi.

Qabul davomida

tadbirkorlardan tushgan murojaatlarning aksari joyida hal etilgan bo'lsa, yechimi ma'lum vaqt talab etadigan masalalar bo'yicha soha mutasaddilariga aniq vazifalar yuklatildi. Barcha murojaatlarning ijrosi viloyat hokimi tomonidan nazoratga olindi.

— Boysun tumanining Machay qishlog'da yashayman. Qishlog'imiz olis hududda joylashganligi uchun ish o'rnlari yetishmaydi. O'zim gilam to'qish bilan shug'ullanaman. Uch nafer qishloqdoshlarimga ham ushbu hunarni o'rgatib, ularni ish bilan ta'minlagandan. Faoliyatimni kengaytirish uchun ikki yarim yildan ber kredit so'rab "Agrobank"ka qilgan murojaatlarim hal etilmadi. Bugun viloyat hokimining qabuliga kelib, muammoym hal bo'ldi. Tadbirkorlar homiyligida 15 million so'm pul berildi. Juda xursandman, buning uchun Prezidentimizga ming rahmat. Chekka

yarataman, — deydi qabulga kelgan murojaatchilardan biri Gulbahor Boltayeva. Fuqaro murojaati ortida bir etilib, shuning to'rttasi inson o'limi bilan yakunlangan. Yaqindagina Bandixon tumanida yosh ayol va uning 6 yoshli bolasi

bee'tibormiz. Ishdan kelganda yoki farzandimiz darsdan qaytganda beixtiyor elektr chirog'ini yoqadi yoki choy qaynatish, yo ovqat pishirish maqsadida gugurt chaqadi. Kun bo'yи tarmoqdan uzilmagan gaz xonadonda to'planganligi natijasida chaqnash yuz beradi. Shunday ekan, har birimiz gaz va elektr uskunalaridan foydalanyotganda niyoyatda ehtiyyotkor bo'lishimiz shart. Ozgina beparvoligimiz tufayli yillab yig'gan mol-mulkimizdan ayrilishimiz yoki umrimizga zomin bo'lishimiz hech gap emas. Viloyat favqulodda vaziyatlar boshqarmasi huquqshunos maslahatchisi Jo'raxon Muzaffarov 2021-yilning 15-dekabrida qabul qilingan O'zbekiston Respublikasining Favqulodda holat to'g'risi-da"gi

Xo'sh, joylarda tuman rahbarlari va mas'ullari bu mas'uliyatni qanchalik his qilyapti? Holat va jarayonlarni o'rganish maqsadida viloyat hokimi To'ra Bobolov Termiz tumanidagi "Yangiyer" va "Bunyodkor" mahallalarida bo'ldi. Mahallalardagi qurilish-ta'mirlash, obodonlashtirish ishlari hamda yashash tarzi bilan yaqindan tanishgach, "Yangiyer" mahallasi hududidagi 36-umumta'lim muktabida viloyat Xalq qabulxonasi mudiri, tegishli viloyat boshqarma boshliqlari, Termiz tumanı hokimi, sektor rahbarlari, hokimning sohalar bo'yicha o'rinosarlari ishtirokida yig'ilish

Mingta ishyoqmas, dangasa va gap uqmasdan, bitta tadbirli, tashabbuskor yaxshi. Zamona zayli ham shunday. Asosiysi, xoh katta, xoh kichik ish bo'lsin, avvalo, uni boshlash, yangi ish o'rirlarini yaratish, tadbir bilan ish ko'rish muhim. Ko'plarga nafi tegadigan mehnat bilan shug'ullanish esa kishidan ko'pnarsa talab etmaydi.

qishloq ayollarini ishil bo'lishi uchun ko'mak berishyapti. Bildirilgan bu ishonchni, albatta, oqlayman. Ko'proq ish o'rnlari

inson, bir oila taqqidi bor bo'lsa, tadbirkorning murojaati o'zi uchungina emas, butun boshli jamiat, hududni ijtimoiy-

iqitsodiy rivojlantirish uchun qaratilganligi bilan ahamiyati. "Tadbirkorlar qabullari"da ko'tarilayotgan masalalarning hech biri viloyatimiz hokimini befarq qoldirgan emas. Qaysiki muammo bo'lmasisin, yechimini topishda, ijrosi ta'minlanib, murojaat ijobiy hal etilishida ko'mak berib kelayotgani barchamizga ma'lum.

Adolat MO'MINOVA

MATBUOT ANJUMANI

qonuni haqida jurnalistlar, blogerlarga atroficha axborot berdi.

Matbuot anjumanida yana bir dolzarb masala, ya'ni oxirgi paytlarda aholidan xizmat

ko'sratmay pul talab qiluvchi ayrim kimsalar ko'payib borayotganligi

haqida mutaxassislar

va jurnalistlar xabardor qilindi. Aniqlanishicha,

anchadan beri o'zlarini:

"mas'uliyati cheklangan jamiyat xodimlarimiz,

yong'in xavsligiga tashkilotidanmiz", deya

tanishitrib, qishloqlardagi aholi xonadonlariga hamda

shahardagi ko'p qavatlari

uylarga kirib, gazingizning

sozligini tekshiramiz,

nosoz pechlarni sozlaymiz

va mo'rilalarini tozalaymiz,

buning uchun ma'lum miqdorda xizmat

haqi to'laysiz,

deb xizmat-

ko'rsatsa-

jurnalistlar o'z munosabatlarini bildirdilar.

Usmonali NORMATOV

o'tkazdi.

Yig'ilish tanqidiy

tus oldi va viloyat

rahbari tumanda olib

borilayotgan qurilish-

ta'mirlash va obodonlashtirish

ishlari talab darajasida emasligini, bu

borada mas'ullar yetarli darajada ishni

tashkil qilmaganligi ta'kidlandi. E'tibor

qaratish lozim bo'lgan jihatlar

sanab o'tildi.

Mahallalarda joriy yillardan boshlab faoliyatini boshlagan hokim yordamchilariga bildirilgan ishonch

Ishonch o'zini oqlarmikan?!

Amalga oshirilayotgan ishlar, islohotlar samarasi, albatta, xalq turmush tarzini yaxshilashga, hayotini farovonlashtirishga xizmat qilmog'i lozim. Bildirilgan ishonch, yo'naltirilgan sarmoya esa mas'uliyatni oshiradi.

o'zini oqlashiga umid bog'langan. Viloyat hokimi mahallada faoliyat olib borayotgan hokim yordamchisi bilan suhbatta bo'lib, hududda aholi bandligini ta'minlash hamda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha ishlarni samarali tashkil etish so'ng, mas'ullar xonadonlarda bo'lib, aholini tadbirkorlikka jalb qilish borasida qilinayotgan ishlar bilan tanishishdi.

Termiz shahridagi "Matbuot uyi"da viloyat Axborot va omnaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi, viloyat prokuraturasi hamda viloyat favqulodda vaziyatlar boshqarmasi hamkorligida matbuot anjuman o'tkazildi.

Viloyat favqulodda vaziyatlar boshqarmasi boshlig'i o'rnbosari, podpolkovnik Sharof Shukurovning ma'rzasida bildirilgan fikrlar har bir kishini o'yga toldirishi va hushyor torttirishi aniq.

HAM TILSIZ, HAM TISHSIZ...

Tarix bilan tillashgan borki, hayratini yashira olmaydi. Shu boiski, moziy sarhadlaridan boxabar avlod o'z ajdodlarining ilmiy salohiyatidan g'urur tuyu boshlaydi.

Aql-u zakovatiga qoyil qolganlarning da aksari tarix bilan dillashganlar. Endi ularning o'zgargan dunyoqarashi kelajakni uyg'otishga qodir bo'ladi. Qachonki, ko'ksini to'dirib turgan yurak iftixorni begona etmasa... ko'zlarini ko'rib turgan moziy zar-va-

raqlaridan o'tmishni anglasa, bu uyg'onishe asl rivojlanish uchun asos bo'ladi. Bugun tarixan olis davrlarning guvohi Termiz yanada navqironlashayotir. Kundan kunga yangicha qiyofa kasb etayotgan azim shaharning yuzida tarixiy meros — osori atiqalar qadim obida-larning ayrimlari husn-buzar singari ko'rinishi goldi. Binolari osmondan bo'sa oladigan Termizning bo'y o'sdiyu tarixiga e'tibor susaygandek ko'rinoqda. O'zi yillardavomida aholi tomorqalarida bekitilgancha jon saqlab kelgan Chori gumbaz tarixiy obidasi

bugun ko'p qavatlari uylar orasida norasida go'dakdek jovidirab

turibdi. Yangi turar joylarga ko'chib kelgan obida joylashgan mahallaning o'yinqaroq bolalari berkinmachoq o'ynash u-bir-birining kuchini sinashda foydalinish vositasi — ovunchog'iga aylanib qolgan Chori gumbazning atrofi tashlandiq qiyofa kasb etgan, xolos.

Kamiga chiqindilar to'planib, tarixi chiqitga chiqqan mahallaga "ko'rk bag" ishlamoqda".
Moziydan sado berishga kuchi qolmagan, na tili, na tishidan nishona yo'q mo'ysafid obidaning taqdirlarini tarixsevar odamlar qo'liga topshiramiz degan umidimiz bor. Uni asrab qolish har birimizning burchimiz, axir.

TAHRIRIYAT

Islom dini — ehson dinidir. "Ehson" so'zi yaxshilik qilish ma'nosini anglatadi. Bu — umumiy ma'noda keladi. Biz ehson deganda odamlarga dasturxon yozishni, xudoyi qilishnigina tushunib qolganmiz.

Ehson nima?

Aslida, ehson barcha ishni go'zal qilishdir.

Alloho taolo Qur'oni karimning ko'plab oyat-karimalarida mo'min-musulmon bandalarini ehson qilishiga, yaxshilik qilishiga buyurgen. Alloho taolo marhamat qiladi: "...va siz ehson qiling, Alloho taolo ehson qiluvchilarni yaxshi ko'radi".

Yana bir oyatda: "Yaxshilik qiluvchilarga bu dunyoning o'zida ham yaxshilik bor", deyiladi. Alloho taolonning marhamatini qarang.

Bu dunyoda bitta yaxshilik qilsak, oxiratda o'ndan to yetti yuz barobargacha bo'lgan yaxshilik bizni kutib turadi. U bandalariga

ana shunday marhamati keng, mehribon zotdir.

Dunyoda nafas olib turibmizmi, xayolimiz, fikrimiz va zikrimiz yaxshilik qilish bo'lishi kerak. Hadisi shariflarda shunday ma'nolar keladi: "Yaxshilik qilish qo'lingdan kelmasa, hech bo'limganda yomonlik qilma".

Oddiygina atrofimiz dagilarga ularshgan tabassumimiz ham yoki bo'lmasa, kimadir qilgan samimi yordamimiz ham aslida ehsonidir. Farzandimiz yoki oila a'zolamizga olib kelgan tansiq mahsulotlar, bozor-o'charimiz ham shunga teng narsadir.

Faqat buni ko'ngilga olib, minnat qilmasak, kibrinmasak bo'lgani. Ba'zilar "yedirib-ichirib qo'yibman" deb o'z oila a'zoligiga nisbatan kibr bilan havolanadilar.

Unda uning qilgan yaxshiligin savobi bo'lmaydi. Shu bois, nimadir yaxshi so'z yoki amal bilan ehson ulashmoqchimisiz, uni chin yurakdan, hech bir malolsiz va tamasiz bajaring. Shunda sizga ezgu ish, yaxshilik, savob bo'lib yoziladi.

Muboraksho MUHIBULLOYEV,
Muzrabot tumani
"Nazari" jome masjidi imom noibi

"YOSHLAR DAFTARI" ELEKTRON PLATFORMASI: undan yoshlarning ko'ngli to'lyaptimi?

O'tganyili viloyatda yoshlarning bandligini ta'minlash, ularning

muammolarini hal etish maqsadida olib borilayotgan ishlarni uch bosqichda monitoring qilish imkonini beruvchi "Yoshlar daftari" yagona elektron platformasi ishga tushirildi.

Yil davomida 46 412 nafaryigit-qiz kasb-hunar o'rganib, imtiyozli kreditlar, yer maydonlari va

subsidiyalar ajratish orqali qo'llab-quvvatlandi. Jumladan, 12 086 nafari

doimiy ish o'rinalriga joylashtirildi, 5 082 nafariga subsidiya ajratildi,

695 nafariga to'lov-shartnomasi,

126 nafariga safarbarlik chaqiruv rezervi shartnomasi mablag'i to'lab

berildi. Bundan tashqari, 415 nafar

yosh haydovchilik kurslarida o'qitildi.

Shuningdek, yoshlarni qo'llab-quvvatlash uchun har bir tuman,

shaharda moliyaviy manbalari aniq belgilangan alohida jamg'armalar

tashkil etildi. Hozirda mazkur

jamg'arma mablag'lari hisobidan yoshlarni qo'llab-quvvatlash ishlari

davom etmoqda.

bo'lindi.

Yosh

oilamiz.

Bir nafar

farzandim bor.

Ihsizman.

Kompyuter

mutaxassisligi

bo'yicha o'rta maxsus

ma'lumotim ham bor.

Ish so'rab eshik

qoqishim bilan olyi ma'lumot so'rashadi. Ish

topish qiyin, hech bo'limsa, tikuval mashinasi

so'rab, bu yil ham murojaat qildim. Balki,

yordam berib qolishar, — deya umid bilan

kutayotganini ma'lum qiladi Shamshoda

Norboyeva.

Ming afsuski, ushbu fuqaro ham kerakli yordam ko'satilib, "Yoshlar daftari" dan chiqarilganlar safida ekan. Yagona

platformaning ishga tushirilgani, yaratilgan qulaylik yaxshi. Ammo, tizim ishlamasachi, muammo yechilmasa-chi? Ihsiz

ishsizligicha qolaveradi. Kambag'allik esa

avj olaveradi. Bunday qulaylik kimga naf

keltiradi? Hujjalardagi raqam va hisobotlar

risoladagidek bo'lsa-yu, aslida kerakli

yordam ko'satilmagan bo'lsa... buni qanday

tushunish mumkin? Bundan ko'rindiki,

ba'zi hududlarda mutasaddilar o'zishiga

panja ortidan qaragan yoki murojaatchilar

kerakli yordam olishga ehtiyojmand emas,

shu sababdan ham murojaat rad etilgandir.

Yoki yordamning ham egasi bormikan?

Yo texnik xatolik ro'y berdimi?

Savollar ko'p.

"Yoshlar daftari" ning yuritilishi bo'yicha Yoshlar ishlari agentligi mas'ul hisoblanadi. Shu

sababdan ham

agentlikning

viloyat

boshqarmasi Yoshlar bandligini ta'minlash va tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha mutaxassis Jahongir To'rayevdan izoh so'radik:

— "Yoshlar daftari" yagona elektron platformasi bugungi kunda 11 ta vazirlik, 22 ta tashkilot bilan integratsiya qilingan. Bu har bir mas'ulda mas'uliyat va hushyorlikni oshiradi. Endi har bir sektor ishini mas'ullar onlaysiz tarzda kuzatib boradi. Qancha yosh murojaat qilgan-u, qanchasining muammosi hal bo'lgan, qanchasi "Yoshlar daftari" dan chiqarilgan, bari elektron tarzda ma'lum qilib boriladi. Shuni ham aytish kerakki, tizim yangi, platforma ish boshlaganiga ham hali ko'p bo'lgani yo'q. Shunga qaramay, tegishli tashkilotlarning ishchi guruhi tuzilib, bir necha bor monitoring o'tkazildi. Uyma-uy yurib surishtirdik, aloqaga chiqdik. Bugun o'rinsiz "Yoshlar daftari" dan chiqarilgan arizachini kompyuterning bitta tugmachasini bosib qaytarish, kerakli yordamni ko'rsatish mumkin. Keltirilgan raqamlar kichik son emas, misol uchun 4 mingga yaqin ariza bu 4 mingga yaqin murojaatchi, shuncha muammo degani. Ularni hal etish har bir mas'uldan ishga mas'uliyat va vaqt talab etadi. Kamchiliklar, xatolar tuzatayti, monitoring kuchaytirilib, albatta, yoshlarning muammolari hal etiladi.

Bu fikrlar ko'ngilga biroz taskin beradi. Ammo g'alvir suvdan ko'tarilganda, bari oynadek yaqqol ko'riniq qoladi. Bugun "Yoshlar daftari" dan iljinila yordam kutayotganlar ham, qisqa muddatda kutganiga yetsa, ajab emas. Biz esa kuzatamiz. Yutuq va kamchiliklarni yana vaqt ko'satadi. Mavzuga yana qaytamiz.

Sayyora ALLAYEVA

MUQOVADA...

Esimda maktabda rus tili o’qituvchimiz: “Saltikov kattami Shedrinmi?” deb so’rab qoldi. Yarmimiz katta dedik, yarmimiz esa kichik. Teng degan javob berganlar topilmadi hisob. Javobni esa kutubxonachi opamini berdi (u paytalar “Manguzar” mahallasi kiraverishda mo’jaz kutubxona bo’lardi).

Kichik va qorong’i xonada tartib bilan terilgan rus tilidagi kitoblar orasidan “Дикий помещик” degan kitobni qidirdik. Demak, shu kitobda Saltikov haqida ham, Shedrin haqida ham yozilgan. Sinfodshlar xazina izlagandek titkiladik (rus tilidagi kitoblar javonlarda olingan yillarda ekan-da). Kirill alifbosidagi so’zlarini hijjalab o’qiyotgan sinfdoshimning omadi chopdi. Ko’zimiz quvnab, kutubxonachining yoniga bordik: “Opa, rus tilini to’liq bilmaymiz, qayerida yozilgan katta-kichikligi, topib bering”, — dedik yolvorib. Javob evaizaiga kutubxonachi har birimizdan Navoyning qaysidir g’azalini eshtidi. Keyin kitobning mualifini ko’rsatdi.

“Mixail Saltikov-Shedrin” ... Bizda bunday javob yo’q edi, Saltikov-Shedrin bitta odam ekanligini hech birimiz bilmasdik... Ustozlarimizda, kutubxonachilarimizda esa shunday metodika, qiziqituvchi savollar bisyordi.

Bugun kutubxonalarga o’z savollariga javob izlab boradigan o’quvchilar kammi yoki kutubxonachilarining ish uslubi kitobxonlarni muqim tutib qola olmayaptimi? Yana hayot anglatgan o’nlab savollar bilan kutubxonaga borar ekanman, ishonavering, endi meni kutubxonachilar hayratlantira olmaydi, she’r o’qittira olmaydi dedim...

“Sankt-Peterburgning Saltikov-Shedrin nomidagi kutubxonasida saqlanadigan Alisher Navoiyning ilk she’rlari to’plami bundan besh asr ilgari buyuk adibning shaxsiy kutubxonasida saqlab kelgingan. Kitob oltin suvi bilan ipak qog’ozda bitilgan va har bir sahifasi naqshlar bilan bezab chiqilgan. Ushbu to’plam Sharqning mashhur xattoti Sultonali Mashhadiy tomonidan ko’chirilgan”. Bu ma’lumotni adib Sobir Termizi nomidagi Surxondaryo viloyat axborot-kutubxona markazida bo’lib, mutolaa salidagi qiziqarli ma’lumotlardan bilib olgach, “Saltikov kattami Shedrin?” degan savoldan olgan hayajonim yillarda o’tib yana tanimmi titratdi. Ul’g’ayib, o’ta aqlli ekaningga ishonch hosil qilgan kunlaringda kutubxona asl bilim doirangni belgilab berar ekan. Ziyo maskani fidoyisi Mehriniso MAMATQULOVA bilan suhbatlashsangiz, hayot va xayol yo’llaringiz ilm bilan ziyoranadi, nurafshonlashadi. Suhbat avvalini “Moziya qaytib ish ko’rmoq xayrlidir” deya eski bino xotiralari bilan boshladim...

ESKISI ESIMIZDA...

— Eski binomizda baxtli lahzalarimiz ko’p bo’lgan. Mo’jazgina kutubxonanining har burchi qadrondonlasha boshlagan, ikkinchi uyimizga aylangan edi. Ahil jamoamiz bilan kitobxonlarga an’anaviy xizmat ko’rsata olardik, xolos. Sharoit yo’q edi. Na xodimlar, na kutubxonachilar uchun va na kitob fondini saqlash borasida... Kitobxonlarimiz mehr-oqibatli, kitobsevar ekanligi hammasiga chidashimiz uchun kuch berardi... 2018-yilning fevral oyida yangi binoda ish boshlanishini eshitgan kunim hali hanuz esimda. Yigirma yillik “qadrondimiz” bilan xayrlashish qanchalar og’riqli bo’lsa, yangi, sharoitlari badastur binoga ko’chish shunchalar quvonch ulashardi. Ta’riflashga so’z yo’q.

Axborot-kutubxona markazida tilga olinsa, uyalymdagidan o’zgarishlar bo’ldi. Kitobxonlarning kitobga bo’lgan ehtiyojini o’rgangan kitob fondimiz doimiy o’zbek va jahon adabiyotining eng sara asarlari bilan to’ldirib borilayotir. Qolaversa, O’zbekiston Milliy kutubxonasining ma’lumotlar bazasidan to’g’ridan to’g’ri foydalanish imkoniyati ham

yaratildi. Yangicha ish uslubi joriy etilib, xodimlarga yangicha vazifalar yuklandi. Faqatgina kitobxonlar uchun karta ochilib, kitob oldi-berdisini hisobga olish-mutolaa zaliga kirishga xijolat bo’lish, nomiga to’ldirilib, bezakka aylanib qolgan kompyuterlarning internetsiz ahvoliga ko’nishga hojat yo’q endi. Bugun kitobxon talabi, didi va xohishi ustuvor tizim baravj. Xoh bosma, xoh elektron turdagini kitoblarga ehtiyoj bo’lsa, bemalol. Topilmaydigan anqoning urug’i, xolos. Bosmasi topilmaganining elektron muhayyoti etiladi. Noyob kitob degan tushunchalar eskirgan. Faqat mutolaa salida o’qish uchungina kitobxoniga taqqid etiladigan holatlar, ko’zdan panada ma’lumotlarni kseroks qila olmaslik vajida sahfalarni yirtib oladiganlar keskin kamaygan. Chunki qisqa davrda kutubxonada mayjud 250 mingta adabiyotning zamoniaviy texnologiyalar asosida elektron nusxasi shakllantirildi. Faqat kitoblarning emas, gazetalarining ham elektron katalogi ishlab chiqildi. Endi sizga zarur adabiyotni mutolaa salidagi kompyuterlar yordamida

bilan band bo’lganlarga xalal bermaymiz. Ammo hali birorta uchrashuvimiz suratlar uchungina tashkil etilmagan. Va yoki bayonnomalarini “gullatish” uchun suratga tushishga ishqibozlar jamoasi emasmiz.

Viloyat axborot kutubxona markazining zallari hamisha gavjum. Bir-biriga xalal bermagan mutolaa etuvchilarining ming istihola bilan kitobning keyingi sahifasini ochayotganligini kuzatib, kitobxonlik madaniyatini yuksalayotganligini, kutubxonada bo’lish odobi shakllanganligini ko’rayotirman. Bu holat bilan kunda to’qnash kelayotgan Mehriniso Mamatqulova kitobxonlarga kitob tavsivi etishda hanuz yetakchi. Uning tavsiyasi-yu taklifi hamisha uzoq aytilan tashakkurlar bilan yakunladi. Hech bir kitobxon Mehriniso opaning mehri

marosimida ishtirok etgan bo’lardim.

Hayajonlar hozir ham qahramonimiz hamrohi. Mehriniso opaning ko’z oldida o’sha kun gavdalanan ekan, mijgonida qalqan yoshning mehnatlari mahsuli, e’tirof va e’tibor namunasidan shodlanish hissi bilan hamohang ekanligini his etasan kishi. Bola kezlarida “Manguzar” mahallasi tarmoq kutubxonasiga har kuni qatnab, o’qigan kitoblari-yu unga hadya etilgan “Qaro ko’zum...” g’azallar to’plamining quvonchini hanuz kipriklari orasida saqlab kelayotgan asl kitobxonning ko’ngliga qo’l solganiningni-yu

kitobga oshnolik yosh tanlamas ulug’ sevgidan hosil bo’lishini anglay boshlaysan...

— Kitoblarni javonlarga taxlab qo’yish emas bu kasb. Va yoki odamlarga kitob berib, o’qigan kitobni ro’yxatga kiritib qo’yish emas vazifamiz. Eng oson kasb deb hisoblaydiganlar ustozim Shavkat Islomqulovga duch kelishi kerak edi-da. “Kambag’al kasbning nonini yeyish juda qiyin. Chiday olsang, kitoblarga mehring bo’lsagina shu kasbni tanla”, deganida ikkilangan magan kunlaring bugun ham bardavom. Hech qachon shu kasbni tanlaganimdan afsuslanmadim. Mashaqqatlari muhabbatning aylandi.

Maktabni kumush medal bilan tamomlagan Mehriniso o’qituvchi, hech bo’lmaganda, tikuvcchi bo’la olardi. Lekin u hayiqmadni, kitoblari limmo-lim olamga qadam bosishdan o’zga baxt yo’q deb bildi. “Sohasining aslariga shogird bo’lganman”, deya g’ururlanadigan Mehriniso opaning ko’ngliga “Manguzar” mahallasi tarmoq kutubxonasida ishlagan Dilorom opa cho’g’ tashlaganiga ishonadi.

— Shaydulla Xoliyorov, Naila Usmanova, Nadejda Ivanovnalarni ham alohida faxr bilan tilga olaman. Bu kabi ustozlar ming yilda bir tug’iladi. Ularning subhatida bo’lgan kishi moddiy mayda-chuydalaridan yuqoriq yashashga intilardi. Balki ularning kasbiga sadoqati menga matonat bergandir. Bugun shogirdlarim bor. Ular singari ustozman deya olmasam-da, hech qachon erinmayman.

O’RMONGA O’TINBILAN...

Odamlar nima derkin, bilmadim-u, Mehriniso opa ishi davomida kitob bilan har soniyo to’qnash keladi. Kamiga uyida ham shaxsiy kutubxonasi bor. Uyida kitobi yo’q odamning oilasi ziyozis qolishiga ishonadi. Zero, Sitseron aytganidek, “Kichkina bo’lsa ham, bog’ing va kutubxonang bo’lsa — sen boshqa hech narsaga muhtoj emassan”. Men u kishi haqida yozar ekanman, his etganim, shoirona lutfi bor inson haqida yozganlarining asl suhbat oldida jilosiz qolarkan. Biroq Mehriniso opaga so’z qotishdan oldin kitob titkilang, mutolaa etib, kitob javonningiza bir-ikkita durdona asarlarni tizing. Yo’qsa, ingliz yozuvchisi Terri Pratchetning gapi sizga kifoya: “Agar uyingizda kitob uchun javon bo’lmasa, siz bilan suhbatlashish befoyda va men buni rad etaman”.

Xurshid KARSHIYEV,
Naimullo MUHIBULLOYEV
(surat)

topishingiz mumkin.

— 2001-yildan markaz direktori o’rinbosariman. Faoliyatimiz davomida har qanday vaziyatda ham bahamijihat ishladi. Bugun ishlarimiz jadallahgan, yengilashgan, xizmatlarimiz ko’paygan. Markazda mutolaa zallaridan tashqari book cafe ham ishlab turibdi. Qolaversa, ijodiy uchrashuvlar uchun ham sharoit mavjudligi kitob taqdimatlari, viloyatda ijod qilayotgan asl iste’doddalar bilan kitobxonlarni tanishtirishda qo’l kelmoqda. Ayniqsa, qat’iy karantin davrida markaz kutubxonachilar aholining bo’sh vaqtini maroqli va mazmuni o’tkazish borasida jonbozlik ko’rsatdi. Masofaviy tarzda kutubxonachilariga xizmat ko’rsatdi. Kitobxonlik klublari, rasmiy veb-saytlarimiz orqali kitoblarga buyurtmalar qabul qilingach, elektron yoki bosma tarzda aholiga kitoblar yetkazildi. “Bolajonlarga kitob o’qib beramiz”, “Uyda qolib kitob o’qiyimiz”, “Mening sevimli kitobim”, “Mening sevimli yozuvchim” singari o’nlab onlayn tanlovlardan tashkil etildi. Onlayn viktorninalarda aholi vakillarining ishtiroki esa bizni ancha qovontirdi.

XO’JAKO’RSIN EMAS, KO’NGIL TO’LSIN UCHUN...

“Sharoit bo’lsa, talab ham kuchayadi” deganlaridek, markaz faoliyatini zamон bilan hamnafas. Sara ijodkorlar bilan uchrashuvlar tashkil etilsa, majburiyat yuzasidan, qizig’ bo’lmasa-da, qarsak chalib o’tiradigan, na uchrashuv mohiyatini tushunadigan, na o’tgan vaqtidan nimadir zavq oladigan quruq odam soni va ish rejani qoplash uchun surat tushib beradigan tadbirlarni ko’plab ko’rdi. Kitobxonlik desa peshonasi tirishadigan, ashulachi keldi desa shataloq otadigan yoshlar bilan ancha-muncha to’qnash kelganman, kelgansiz, kelamiz hali, shekilli... Bu boradagi savolimizga esa Mehriniso Mamatqulova shunday javob qaytaridi.

— Hech bir tadbirimiz odamlarsiz o’tmagan. Sababi uchrashuv kuni tasdiqlangach, bu haqdagi e’lonni rasmiy veb-saytimiz, ijtimoiy tarmoqlardagi sahfalarimizga joylaysiz. Viloyat Yozuvchilar uyusymasi, ma’naviyat va ma’rifat bo’limi hamkorligida tashkil etiladigan tadbirlarimiz hattoki abituriyentlarni ham befarq qoldirmaydi. Darslaridan vaqt topib ishtirok etishadi. Kutubxona esa hamisha gavjum. Kitobxonning vaqtini o’g’rilash aslida jinoyatdir. Shu bois mutolaa

tomgan kitoblarga yo’liqib, noligan emas.

KITOBLAR BAXTGA ELTADI

27 yillik shijoatli faoliyat, baxt va shiddat ulashgan kutubxona Mehriniso opaning hayoti mazmuniga aylangan. Ertaklari ezgulikka yetaklovchi olamning romanlari, dostonlari bilan birma-bir tanishgan Mehriniso Mamatqulova hanuz kitoblardan uzoqlashgan emas. Baxtini shu faoliyati davomida topganini bot-bot takrorlaydigan kitobsevar opaning baxt manzili — sevimli maskani kutubxona. Bu manzildan uzoqlashgisi kelmaydi, kitob o’qishdan esa aslo erinmaydi.

— Kitob o’qimagan kunimni behuda o’tgan deb baholayman. Sahifalar qatida yashirin xazina bilan sirlashar ekanman, inson uchun ko’zga ko’rinish emas, ma’naviy yuksalish eng muhim ekanligini his etaman. Baxt manbai hisoblanishgani sevimli kasbida o’zini topgan, o’zligini anglagan insongina asl inson nomiga loyiqidir. “So’nggi sahfalarini o’qiyotganingda uning yaxshi kitob ekanini his qilsang, demak, yana bir yangi do’st bilan xayrlashishga to’g’ri keladi”, deganida Pol Sviney haq edi. Mana shu xayrlashuvni istamagan, sog’imagan insonni qanday inson deyish mumkin.

Mehriniso opaning qat’iy va ahamiyatli fikrini Mark Tvendan olingan iqtitobos to’laqoni ifoda etadi, aniq: “Savodli bo’la turib kitob o’qimagan kishining savodsizdan farqi yo’q”. Va yoki Jeyn Ostinning: “Yaxshi kitob o’qib lazzatlanmagan insonni u xoh erkak yoki ayl bo’lsin, sog’lom deyish xato”, — deya ta’kidigan fikri boshqalarni ham chinakamiga “uyg’otishi” kerak, nazarmida. Mark Tvenning ta’bir bilan aytganda, savodli kitobxon — Mehriniso opaning “Axborot-kutubxona a’lochisi” ko’krak nishoni bilan taqdirlanishi ham kutilmagan, lekin uzoq yillar istalgan orzu edi.

— Taqdirlash marosimini onlayn tarzda kuzatib o’tirdik. Havas bilan o’qilgan nomzodlarni olqishlayapmiz. Sirdaryo viloyati vakillarining mukofot olganini ham tomoshabinlar qatori sidqidildan qutladit, qo’llab-quvvatladik. Surxondaryo viloyatidan taqdirlangalar o’qila boshlandi. Birinchini bo’lib ism-familiyamni eshitdim — qolganini bilmayman. Zalda kuzatuvchi shogirdlarim, hamkasblarimning quvonchli hayqiriqlari mening ko’zyoshlarimga ulandi. Kutmagandim, rosti. O’sha kun butun umrimning eng hayajonli kuni bo’ldi. Bilganimda Toshkentda taqdirlash

“Kutubxonaning eski binosi 1936-yilda bunyod etilgan va kuniga bor- yo’g’i 32 kishiga xizmat ko’rsatishga mo’ljallangan bo’lib, buyerda 20 nafar kitobxon uchun joy ajratilgan hamda 10 dona kompyuter mavjud edi”.

...

Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi tizimidagi homiy tashkilotlar mablag’lari hisobiga bunyod etilgan yangi bino esa har kuni 2000 nafar kitobxonaga xizmat ko’rsatish salohiyatiga ega.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Biroq inson matonati, sabr-bardoshi bilan inson, har qanday og'ir damda ham o'zligini yo'qotmagani bilan aziz va sharif. Oramizda shunday onalar borki, ular matonati, o'tyurakligi bilan farzandlarining yuragiga cho'g' tashlab, ularni ma'nan va jisman yuksaltirishga qodir.

Oyxol Bekmurodova turmush o'rtog' i奇hik serjant Salohiddin Bekmurodov Sariosiyo tog'larida jangarilar bilan bo'lgan olishuvda mardlarcha halok bo'lganida 2 ta qizi va 4 oylik chaqaloq o'g'li bilan bo'zlab qolgandi. O'shanda bolalarning kattasi Guljamol hali

dunyonidagi tushunib-tushunmagan 5 yashar qizaloq edi. Ammo, Oyxol opa o'zini yo'qotmadidi, yuragi ming parcha bo'lakka bo'linsa-da, bolalari uchun o'zida kuch topa oldi. U farzandlarini

Guljamol Elmurodova bugun Denov tumani IIB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektor vazifasida faoliyat yuritmoqda. Singlis Gulnigor ham ichki ishlar xodimi, ukasi Jaloliddin esa IIV Akademiyasi kursanti. Kapitan Guljamol Bekmurodova yosh bo'lismiga qaramay, nafaqat ukalariga, balki boshqa hamkasblariga ham o'rnat

Ba'zan hayot zarbalari, tashvishlari oldida o'zimizni ojiz his qilamiz, tushkunlik hissi bizni o'z "bag'rige oladi". Natijada hayotdan nolymiz, dunyoni adolatsizlikda ayblay boshlaymiz.

JONKUYAR ONANING O'TYURAK QIZI

oq yuvib, oq tarar ekan, qahramonning farzandi ekanligini, ular otasining izidan borishi kerakligini uqtirib yashadi. — Men chinakam qahramonning farzandi ekanligimni doim his qilib yashadim, — deydi Guljamol Elmurodova. — Chunki, onam buni bot-bot takrorlardilar. Hech qachon qiyaldim, degan gapini eshitmaganman. Bugun men uchun haqiqiy millat qahramoni bu — onam.

bo'lari xodim sifatida o'z burchini sidqidildan ado etmoqda. Denov tumanida 103 ta mahalla fuqarolar yig'ini bor. Unda yashovchi aholi soni ham shunga yarasha. Demakki, xotin-qizlar masalalari bo'yicha inspektorning yumushi ham ozemas. Shundanmi, Guljamolning ham qo'lli qo'liga tegmaydi. Ammo, qanchalik qiyin bo'lmasin, unga yuklatilgan vazifani uddalash uchun o'zida sabr va kuch topish Guljamolga onasidan o'tgan. Bugungi kunda Guljamol ichki

ishlar organlari, sog'liqni saqlash va boshqa idoralarning hisobida turgan 17 toifadagi xotin-qizlarning muammolarini o'rganish, ularni mutasaddi idora va tashkilotlar bilan hamkorlikda ijobiyl hal etish orqali, mazkur toifadagi xotin-qizlarni sog'lom turmush tarziga qaytarish choralarini ko'rmoqda. Misol uchun, 20 nafar sudlangan xotin-qizdan 19 nafarining yashash sharoiti o'rganilib, 5 nafariga moddiy yordam, 1 nafariga fuqarolik pasporti olib berildi. Yana bir nafari jamoatchilik ishlariiga jaib qilindi.

Jinoyat sodir etishga moyil bo'lgan xotin-qizning 6 nafari daftarlarga kiritilib, ular bilan jinoyat sodir

etmasligini oldini olish bo'yicha profilaktik suhbatlar olib borildi. Bundan tashqari, "Ayollarni reabilitatsiya qilish markaz"lariga murojaat qilgan 91 nafar xotin-qizning 3 nafari uy-joy bilan ta'minlanishi rejalashtirilmoxqda. Yana 29 nafari bepul tibbiy ko'rikdan o'tkazilib, 47 nafariga psixologik hamda huquqiy yordam ko'rsatildi, 7 nafari esa ishlili bo'ldi.

— Odatda eng ko'p duch keladigan muammoli masalalardan biri bu oilaviy nizolardir, — deydi kapitan Guljamol Elmurodova. — Shunga qaramay, imkon qadar nizoli oilalardagi vaziyatni o'rganishga, mahalla faollari, profilaktika inspektori hamda otin oyilar bilan birgalikda

"Ulg'ayish tobora yoqmay boryapti". Shu hali 18 yoshni qarshilagan yigitning ko'ngidan kechadigan gapmi aslida?! Ehtiroslar og'ushida o'tadigan yillarning ne og'iri borki, navqiron yigitni eza boshladi dersiz. Uni hayot tashvishlari eza olmaydi.

Tani sportda chiniqqan yigitning yuragiga qonni chidam va matonat eltadi. Ammo ayni kez u ming bir istihola bilan ishsizman deydi. Chunki...

— Mahallamizdagi zavodda beton g'isht quyayotgandim.

BO'ZCHI BELBOQQA YOLCHIMAYDI... MI?!

Orada ko'richak bo'lib qoldimi. Vaqtinchalishsizman, — deydi street workout bo'yicha viloyatimizning yuzi bo'lgan No'monjon Fazullayev. — Lekin hali ko'richagimning joyi bitmasidan shug'ullanishni boshladim. Chunki esimni tanibmanki, menga yengillik bera olgan sportdan topganim kuchli iroda bo'lganligini his etaman.

I shlamasa bo'lmashagini ochiq-oydin tan oladigan sportchining oilaviy ahvoli havas qilgulik. Farzandlari orzusini ro'yogha chiqarish uchun yelkama-yelka bo'lganlarning shaxsiy namunasini oiladagilarga chinakam o'rnak bo'layotir. To'lov shartnoma asosida tahsil olayotgan oila a'zolarining xarajatlarini zimmasiga olganlar ham ular aslida. No'monjon ham qarab turmaydi. Qo'l qovushtirish oiladagi biror kishiga yarashmasligini bolaligidan to'la anglagan vorkauter to'ng'ich akasining qo'llovi bilan sportga kirib kelganligidan mammun. Biroq...

— Street workoutni odamlar bekorchilar

mashg'uloti derdi. Bugun bu eskicha qarash o'zgargan. Ayniqsa, musobaqalarning respublika bosqichida ishtirot etib qaytganidan so'ng mahallamizdagilarning fikri yaxshilandi. Qiziquvchilar soni ham oshgan. Shogirdlarim ham bor. Ular ham musobaqlarda g'olib bo'lismoxqda.

Chempionlik orzusidagi yigitning orzulari imkonqadar tayyorlangan turnik qarshisida o'tyapti. U bugun chet eldag'i vorkauterlar bilan bellashadigan darajaga yetgan. Biroq, u uchun yetarlicha sharoit va sport jihozlari yo'q. Oltinsoy tumanidagi 53-umumta'l'm maktabi rabbariyati o'rnatib bergan turnikdan o'zga sport jihozi mavjud emas.

Yo'qchilikdan yo'ndirilgan muzaffar odimlar No'monjonni viloyat championi qilgani quvonlarli. Lekin champion istiqomat qilayotgan "Xalqobod" mahallasida street workout maydonchasi yo'qligi achinarli.

— Bu sportga kirishda, avvalo, qiziqish kerak. Keyin harakatdan

to'xtamaslik lozim. Natijalar shunda yuzaga chiqadi. Hozir birgina homiyning ajratgan 2-3 million so'mi evaziga qanchadan qancha vorkauterlarni tarbiyalash,

shakllantirish mumkin. Ammo bu borada yordam so'ramagan odamim qolmadni. Tuman hokimligi, menimcha, turnik olib bersa kerak.

Termizning har burchida sochilib yotgan street workout maydonchalarini ko'rib, qadriga yetmayotgan yoshlar o'rniida No'monjon bo'lgandami, deyman ichimda. Ko'p qavatlari uy yonida gitara chalib xonish qilinadigan, kamiga pista chaqib "g'iybat uriladigan" maydonchada mashq qilishni istayotgan yoshlar borligini o'ylaganing sari sovuq ter taningni qoplaydi. Yoshlar agentligi viloyat bo'limi vakilining aytishicha, har bir sektor hududida street workout maydonchalaribor. Unda Oltinsoy tumanidagi "Xalqobod" mahallasida hududi sektorlar qamrovidan olsidami?

— Uydan musobaqalar bo'ladigan manzilga borishim uchun uydagilar tishining kovagida saqlagan pulni

bo'laman. Lekin...

Uni chur xo'rsintirgan narsa — mukofotning puli sarflangan mablag' — yo'lkiradan kam ekanligi. Afsuski, buni aytmasada, u o'rtoqlashgan suratlar izohlab turibdi. Qo'llari mashg'ulotlar natijasida qonab qolsa-da, harakatdan to'xtamaydigan No'monjonning kelajagi bor deyishni juda istayman. No'monjon ham zini emas, atrofidigalarni o'yaydi.

Harbiy bo'lish istagi ustuvor akasining harakatlari bekor ketganidan ba'zan o'ya toladi. O'zi to'g'ri yo'ldamisi?! Uning kelajagi shu sport bilanmi? Yoki uni ham e'tibor qaratilmagan sport ortidan o'tkazilgan umr kutyaptimi?

Nazarimda, No'monjon yashaydigan mahallada street workout maydonchasingin qurilishi uchun viloyat hokimi yoki respublika darajasigacha

berishadi. Bu vijdonomni qiyaydi. Lekin ular ham mening qiziqishlarimni doim qo'llab-quvvatlaydi. Boraman, g'olib

BUGUNNING GAPI...

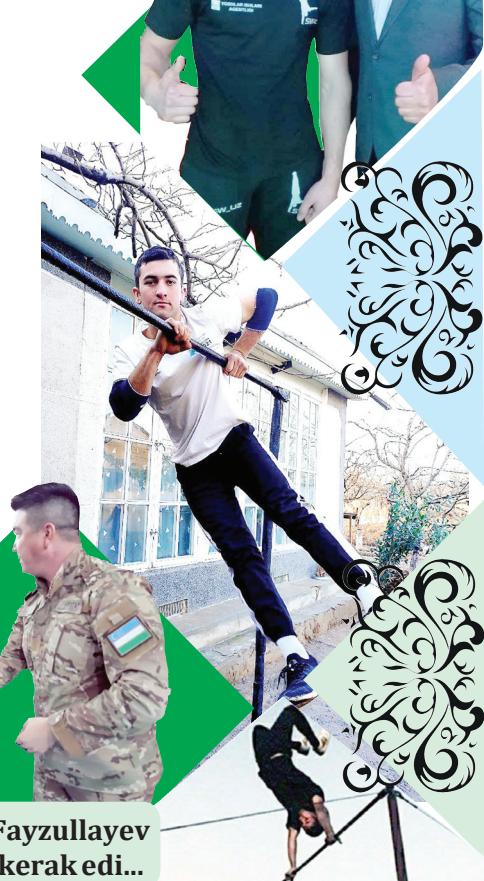
X. KARSHIYEV

murojaat qilish shart emas. Buning uchun sektor rahbari, tuman hokimligi, juda yordam qilolmasa, homiy topib berishni bemalol uddalaydi.

Yuragida o'ti bor bir yosh yigit oti dunyo so'rayotgani yo'q. Har holda, imkonsiz narsa ham emas bu. Buning evaziga u tumani, viloyatimiz nufuzini ko'tarishi mumkin. Hatto shogirdlar tayyorlab, sog'lom turmush tarzini targ'ib etishi ham bor. Demak, No'monjonga qo'llab-quvvatlov kerak.

Mahallasiga esa street workout maydonchasi! Og'iz ko'pirtiladigan emas, imkoniyat va sharoit yaratiladigan davrda yashayotganimiz haq. Shunday ekan, No'monjonni qo'llovchilar yetarlicha topiladi.

p/s: Aslida bu sahifada No'monjon Fazullayev va uning yutuqlari haqida yozilishi kerak edi...

Gazeta "Surxon tongi" va "Заря Сурхана" gazetalari tahririyati bosmaxonasida chop etildi.

Bir ayol bor...

bartaraf etishga tirishamiz. Shunday harakatlar natijasida shu yilning o'zida 68 ta oila yarashtirildi. Tazyiq hamda zo'ravonlikka uchragan 225 nafar ayolga "himoya orderi" rasmiylashtirib berildi

Katta hududning muammolariga yechim topishning o'zi bo'lmaydi, albatta. Ammo, mehnat, mashaqqat ko'zga tashlanmay qolmaydi.

Guljamolning tirishqoqligi Ichki ishlar vazirining ham nazaridan chetda qolmadni. Vazirning Surxondaryo viloyatiga tashrifi chog'ida namunalı xodimlar qatorida Guljamol Elmurodovaga ham muddatidan oldin kapitan unvoni berildi.

Kichkina e'tirof ham kishining ruhini yuksaltiradi. Bunday e'tibordan qahramonimiz ham, uming oila a'zolari ham quvonishgani rost. Denov tumani IIBda EKB eksperti bo'lib ishlayotgan turmush o'rtog'i, katta leytenant Olimjon Vahobov ham bundan mammun.

Chunki, u har doim Guljamolni qo'llab-quvvatlaydi, yutug'idan xursand bo'ladı. Biz esa shunday g'ayratli yosh xodimning kelgusidagi yutuqlari bundan ham kattaroq bo'lisinga ishonamiz.

Feruza RAHMUNQULOVA

